

Ελληνικό Φόρουμ «Συγκλίσεις»

Συνεδρία «Κλίμα και Πόλεις: Προκλήσεις και Λύσεις»

Πεδίο – τα οικονομικά της κλιματικής αλλαγής

Ερωτήσεις Συντονίστριας

1. Τι σημαίνει προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή για το αστικό περιβάλλον;
2. Πώς θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν τέτοιου τύπου έργα και τι είναι τα πράσινα ομόλογα;

Αναστάσιος Ξεπαπαδέας

Σύμφωνα με το σενάριο «business as usual» σχετικά με τις εκπομπές των αερίων του θερμοκηπίου, το φράγμα των 1.5° C αναμένεται να ξεπεραστεί γύρω στο 2040. Το σενάριο αυτό φαίνεται αυτή την εποχή, με βάση και την συνεχιζόμενη αύξηση των εκπομπών, το επικρατέστερο. Η κλιματική αλλαγή η οποία θα προκληθεί από την αύξηση της θερμοκρασίας θα έχει σημαντικά κόστη για τις πόλεις, τα οποία μπορεί να προέρχονται από ακραία καιρικά φαινόμενα, άνοδο της στάθμης της θάλασσας, επιπτώσεις στην υγεία.

Οι πόλεις μπορούν να συμμετάσχουν στη μείωση των εκπομπών και του ανθρακικού τους αποτυπώματος. Λαμβάνοντας όμως υπ' όψη ότι η κλιματική αλλαγή διαμορφώνεται από τις επιλογές και τις πολιτικές χωρών με υψηλές εκπομπές (Κίνα, ΗΠΑ, Ινδία), οι Ελληνικές πόλεις θα πρέπει να προστατευθούν από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής με αποτελεσματικά προγράμματα προσαρμογής.

Ένα από τα σημαντικότερα θέματα στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση προγραμμάτων προσαρμογής είναι η χρηματοδότησή τους. Τα προγράμματα προσαρμογής σε μία πόλη προσφέρουν υπηρεσίες οι οποίες έχουν χαρακτηριστικά δημοσίου αγαθού, επειδή ουσιαστικά απευθύνονται σε όλους τους κατοίκους της πόλης και επομένως θα πρέπει να αναληφθούν και να χρηματοδοτηθούν είτε από την κυβέρνηση είτε από την τοπική αυτοδιοίκηση. Οι τρόποι χρηματοδότησης είναι κατά βάση δύο, φορολογία και δανεισμός.

Η επιλογή χρηματοδότησης επενδύσεων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και εν γένει δραστηριοτήτων οι οποίες είναι φιλικές προς το περιβάλλον με την έκδοσή «πράσινων ομολόγων» (green bonds) θεωρείται πλέον μια εφικτή και αποτελεσματική μέθοδος χρηματοδότησης. Ένα πράσινο ομόλογο διαφοροποιείται από ένα συμβατικό ομόλογο από το γεγονός ότι τα κεφάλαια που συγκεντρώνονται μέσω της έκδοσης χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση ή την αναχρηματοδότηση πράσινων έργων.

Στη θωράκιση μιας πόλης από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, και με δεδομένες τις δυσκολίες στην επιβολή περιβαλλοντικής φορολογίας, η χρηματοδότηση με πράσινα ομόλογα μπορεί να υποστηρίξει σε αστικό επίπεδο δραστηριότητες όπως ανακαίνιση κτηρίων, εξοικονόμηση ενέργειας, τηλεθέρμανση, συστήματα μεταφορών με χαμηλό ανθρακικό αποτύπωμα, βιώσιμα αστικά συστήματα αποστράγγισης και μετριασμού των πλημμυρών, προστασία από άνοδο της στάθμης της θάλασσας (sea walls).